

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра теорії права та кримінально-процесуальної діяльності факультету правоохоронної діяльності

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кін 07.3 «ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО»

(вибіркова освітня компонента/для набору 2021 року)

ОПП «Організація діяльності кінологічних підрозділів ДПСУ»

Рівень вищої освіти: I (бакалаврський)

Галузь знань: 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Спеціальність: 252 Безпека державного кордону

Кваліфікація: Бакалавр безпеки державного кордону

Професійна кваліфікація: офіцер тактичного рівня Державної прикордонної служби України

Спеціалізація: Організація діяльності кінологічних підрозділів Державної прикордонної служби України

Форма навчання: денна

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри
Протокол від «31» грудня 2020 року № 10

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Цивільне право», є вибірковою для вивчення ОПП «Організація діяльності кінологічних підрозділів ДПСУ». Вивчається протягом 4-го семестру на кафедрі теорії права та кримінально-процесуальної діяльності.

Метою вивчення навчальної дисципліни, є опанування курсантами змісту цивільно-правових інститутів, основними теоретичними та практичними засадами правового регулювання особистих немайнових і майнових цивільних правовідносин, засвоєння теоретичного матеріалу, усвідомлення безумовного використання у майбутній практичній діяльності актів цивільного законодавства, у навчанні орієнтуватися в чинному цивільному законодавстві, тлумачити нормативно-правові акти та вміло застосовувати їх в реальних умовах своєї майбутньої професійної діяльності.

Основне завдання навчальної дисципліни – формування системних правових знань, засвоєння змісту цивільно-правових інститутів, об'єктивних закономірностей їх розвитку, а також сутності цивільно-правових категорій, передбачених у цивільному законодавстві, зокрема, поняття майнових та цивільно-правових відносин, цивільно-правової відповідальності, права власності тощо, а також набуття навичок їх застосування норм цивільного права у конкретних життєвих ситуаціях.

Курсант, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

- предмет, метод, джерела цивільного права, особливості суб'єктного та об'єктного складу цивільних правовідносин;
- підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин;
- способи захисту цивільних прав;
- зміст права власності та інших речових прав;
- об'єкти права інтелектуальної власності;
- основні інститути спадкового права;
- підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин;
- поняття зобов'язань;
- характеристику окремих видів цивільно-правових договорів;
- судову практику з цивільних справ;

вміти:

- визначати дієздатність та правоздатність суб'єктів цивільного права та правильно застосувати норми цивільного законодавства;
- аналізувати юридичні факти;
- оцінювати правочини з точки зору дотримання умов їх дійсності;
- орієнтуватися у визначенні способів здійснення суб'єктивних прав, у тому числі через інститут представництва;
- розрізняти форми та види власності;
- аналізувати способи набуття і припинення права власності;
- орієнтуватися в способах захисту права власності;
- визначати особливості спадкування;
- аналізувати юридичні факти;
- тлумачити зміст чинного цивільно-правового законодавства;

- наводити характеристику основних цивільно-правових договорів, оцінювати їх зміст;
- застосовувати норми права для врегулювання цивільно-правових відносин та при вирішенні конкретних спорів;
ознайомитись:
- з нормами та вимогами чинного цивільного законодавства;
- з судовою практикою застосування норм цивільного права.

ВИКЛАДАЧІ:

Доцент кафедри теорії та історії держави та прав та приватно-правових дисциплін кандидат педагогічних наук, доцент Тетяна ІВАШКОВА, e-mail: geliodor_tatt@ukr.net.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальні класи (502-512, 517.).

Навчальні ресурси: Цивільне право України. Загальна частина / За ред. О.В.Дзери. К.: Юрінком, Інтер 2017. 1176с.

Цивільне право України. Особлива частина / За ред. О.В.Дзери. К.: Юрінком, Інтер 2018. 976 с.

Цивільне право України: Підручник: Книга друга / За ред. О.В.Дзери, Н.С.Кузнецової. 2-е вид., допов. і перероб. К.: Юрінком Інтер, 2009.

640 с.

Цивільне право України: Навчальний посібник / За ред. Р. О. Стефанчука. К. Наукова думка, Прецедент, 2004. 448 с.

Цивільне право України: Підручник : / Є. О. Харитонов, Н.О. Саніахметова. К.: Істина, 2011. 776 с.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин																	Форми підсумкового контролю					
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота						Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік	
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	курсова робота	індивідуальні заняття	модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове завдання					курсова робота
за денною формою навчання																									
2	4	4	120	40	10	6		6		14				4	80		20					60		+	
Усього за дисципліну		4	120	40	10	6		6		14				4	80		20					60		+	

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1; МК4.2.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-1	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1; МК4.2.
ЗК-2	Здатність приймати обґрунтовані рішення.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1; МК4.2.
ЗК-3	Здатність до адаптації та дії у новій ситуації.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1; МК4.2.
ЗК-7	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1; МК4.2.
ЗК-9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1; МК4.2.
ЗК-10	Здатність до системного мислення, аналізу та синтезу.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1; МК4.2.
ЗК-15	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1; МК4.2.
Фахові компетентності спеціальності		
СК-1	Здатність застосовувати правові засади функціонування держави і основи законодавства України, що стосуються повноважень держави, прав людини для забезпечення національної безпеки України, безпеки державного кордону, збройної боротьби та захисту демократичних цінностей.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1; МК4.2.
СК-5	Здатність формулювати систему цінностей, діяти соціально відповідально, неупереджено, як представник держави, керуючись нормами законодавства.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1; МК4.2.
СК-11	Здатність віддавати накази та розпорядження, забезпечувати їх виконання та нести відповідальність.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1; МК4.2.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-2	Знати правові засади функціонування держави і системи забезпечення національної безпеки України; структуру сектору національної безпеки та оборони держави, особливості функціонування і взаємодії його складових; основи діяльності та структури міжнародних і національних організацій у сфері міжнародних відносин та безпеки державних кордонів в умовах інтеграційних процесів.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1; МК4.2.
ПРН-7	Застосовувати процедури прикордонного контролю та прикордонної служби, оперативно-розшукові й оперативно-технічні, правозастосовної та правоохоронної діяльності в різних умовах, розробляти відповідну документацію, звіти, складати процесуальні документи.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1; МК4.2.
ПРН-16	Управляти підрозділом у ході підготовки і ведення оперативно-службових дій та бою, здійснення повсякденної діяльності у звичайних та екстремальних умовах, вирішувати нетипові завдання, віддавати накази (розпорядження), нести відповідальність за їх виконання, організувати взаємодію та всебічне забезпечення.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1; МК4.2.
ПРН-17	Слідувати стандартам Європейського кодексу етики правоохоронця та Національним нормам етики прикордонників, принципам дотримання прав людини, вимогам стандартів культури прикордонної служби та прикордонного контролю, принципам свободи та права; здоровому способу життя.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3.	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1; МК4.2.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
2 курс					
4 семестр					
1			10	Тема 1. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО – ГАЛУЗЬ СУЧАСНОГО ПРАВА.	
	1	лекція	2	Заняття 1. Поняття та характерні риси цивільного права України. 1. Поняття цивільного права 2. Система та принципи цивільного права 3. Місце цивільного права в системі права України 4. Поняття та система цивільного законодавства	[1.2; 2.1, С. 10 – 11, С. 23 - 30; 2.2, С.19- 25, С. 44 - 49; 3.12, С. 5 – 28, С. 41 -51; 3.13, С. 6 – 18]
		самостійна робота	6	1. Відмежування цивільного права від сімейного права 2. Роль судової, господарської, нотаріальної практики в удосконаленні, тлумаченні та застосуванні цивільного законодавства 3. Дія цивільних законів в часі, просторі та по колу осіб	[1.2; 2.1, С. 10 – 11, С. 23 - 30; 2.2, С.19- 25, С. 44 - 49; 3.12, С. 5 – 28, С. 41 -51; 3.13, С. 6 – 18]
	2	семінар	2	Заняття 2. Цивільне право у системі права України 1. Предмет та метод цивільного права. Його місце серед інших галузей права 2. Функції та принципи цивільного права 3. Система цивільного права 4. Цивільне законодавство та його система	[1.2; 2.1, С. 10 – 11, С. 23 - 30; 2.2, С.19- 25, С. 44 - 49; 3.12, С. 5 – 28, С. 41 -51; 3.13, С. 6 – 18]
2			14	Тема 2. ПОНЯТТЯ І ОСОБЛИВОСТІ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН	
	1	лекція	2	Заняття 1. Цивільні правовідносини 1. Поняття та елементи цивільних правовідносин 2. Класифікація цивільних правовідносин 3. Загальна характеристика підстав виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин	[1.1 -1.38; 2.1, С. 17-23; 2.2, С.29- 44; 3.5, С. 91 – 169; 3.12, С. 31 -41]
		самостійна робота	6	1. Характеристика речових цивільних правовідносин 2. Поняття та особливості зобов'язальних правовідносин 3. Недоговірні зобов'язання	[1.1 -1.38; 2.1, С. 17-23; 2.2, С.29- 44; 3.5, С. 91 – 169; 3.12, С. 31 -41]
		індивідуальна робота (конспект з теми)	4	Написання конспекту: 1. Поняття та класифікація юридичних фактів 2. Загальні та спеціальні наслідки визнання правочину недійсним	[1.1 -1.38; 2.1, С. 17-23; 2.2, С.29- 44; 3.5, С. 91 – 169; 3.12, С. 31 -41]

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
				3. Наслідки визнання правочину недійсним	
	2	семінар	2	Заняття 2. Загальна характеристика цивільних правовідносин. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин 1. Поняття та особливості цивільних правовідносин 2. Структура та види цивільних правовідносин 3. Поняття та класифікація юридичних фактів 4. Поняття та види правочинів	[1.1 -1.38; 2.1, С. 17-23; 2.2, С.29- 44; 3.5, С. 91 – 169; 3.12, С. 31 -41]
3			14	Тема 3. СУБ'ЄКТИ ТА ОБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН	
	1	групове заняття	2	Заняття 1. Фізичні та юридичні особи: загальна характеристика 1. Поняття фізичної особи. Її правоздатність та дієздатність фізичних осіб 2. Поняття та ознаки юридичної особи. Порядок виникнення та припинення юридичних осіб 3. Об'єкти цивільних прав: поняття та види 4. Характеристика особистих немайнових прав фізичної особи	[1.1.; 1.2; 1.7; 1.34; 2.1, С. 34 - 66; 2.2, С.82- 150; 3.5, С. 234 – 324; 3.12, С. 87 -136; 3.13, С. 140 – 270]
		самостійна робота	8	1. Порядок виникнення та припинення юридичних осіб. 2. Товариство як юридична особа 3. Особисті немайнові блага як об'єкти цивільних прав	[1.1.; 1.2; 1.7; 1.34; 2.1, С. 34 - 66; 2.2, С.82- 150; 3.5, С. 234 – 324; 3.12, С. 87 -136; 3.13, С. 140 – 270]
	2	практичне заняття	2	Заняття 2. Фізичні та юридичні особи як суб'єкти цивільного права 1.Поняття та статус фізичної особи як суб'єкта цивільних правовідносин 2.Особисті немайнові права фізичної особи 3.Поняття, ознаки та види юридичних осіб 4.2. Правоздатність та дієздатність юридичної особи	[1.1.; 1.2; 1.7; 1.34; 2.1, С. 34 - 66; 2.2, С.82- 150; 3.5, С. 234 – 324; 3.12, С. 87 -136; 3.13, С. 140 – 270]
	3	семінар	2	Заняття 3. Характеристика об'єктів цивільних прав 1. Об'єкти цивільних прав: поняття та види 2. Речі як об'єкти цивільних правовідносин, їх види 3. Дії, послуги, продукти творчої діяльності, інформація як об'єкти цивільних прав	1.1.; 1.2; 1.7; 1.34; 2.1, С. 34 - 66; 2.2, С.82- 150; 3.5, С. 234 – 324; 3.12, С. 87 -136; 3.13, С. 140 – 270]

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
				4. Поняття та види особистих немайнових прав фізичної особи	
4			16	Тема 4. ПРАВО ВЛАСНОСТІ ТА ІНШІ РЕЧОВІ ПРАВА	
	1	лекція	2	Заняття 1. Право власності: загальна характеристика 1. Поняття та зміст права власності 2. Форми та види власності 3. Способи виникнення та припинення права власності за чинним законодавством України	[1.2; 1.35; 1.38; 2.1, С. 78 - 87; 3.5, С. 376 – 423; 3.12, С. 324 – 419; 3.13, С. 161 – 201; 3.14, С. 358 - 363]
		самостійна робота	8	1. Захист інтересів власників у надзвичайних ситуаціях 2. Межі здійснення права власності 3. Проблема виникнення права приватної власності за давністю володіння 4. Особливості обмежених речових прав на чуже майно	[1.2; 1.35; 1.38; 2.1, С. 78 - 87; 3.5, С. 376 – 423; 3.12, С. 324 – 419; 3.13, С. 161 – 201; 3.14, С. 358 - 363]
		індивідуальна робота (конспект з теми)	4	Написання конспекту: 1. Право приватної власності. 2. Державна та комунальна власність 3. Захист права власності	[1.2; 1.35; 1.38; 2.1, С. 78 - 87; 3.5, С. 376 – 423; 3.12, С. 324 – 419; 3.13, С. 161 – 201; 3.14, С. 358 - 363]
	2	семінар	2	Заняття 2. Загальна характеристика інституту права власності 1. Поняття власності та права власності. Зміст права власності 2. Способи виникнення та припинення права власності 3. Право власності фізичних та юридичних осіб 4. Право державної та комунальної власності 5. Захист права власності	[1.2; 1.35; 1.38; 2.1, С. 78 - 87; 3.5, С. 376 – 423; 3.12, С. 324 – 419; 3.13, С. 161 – 201; 3.14, С. 358 - 363]
5			12	Тема 5. ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	
	1	групове заняття	2	Заняття 1. Право інтелектуальної власності 1. Поняття права інтелектуальної власності 2. Суб'єкти авторського права 3. Поняття, ознаки та сутність об'єктів права інтелектуальної власності	[1.2; 2.2, С. 229 – 250; 3.5, С. 445 – 466; 3.12, С. 212 – 22; 3.13, С. 363 - 379]
		самостійна робота	8	1. Представництво при здійсненні майнових авторських та суміжних прав 2. Ліцензії на право користування об'єктами інтелектуальної власності 3. Правове регулювання створення і використання службових	[1.2; 2.2, С. 229 – 250; 3.5, С. 445 – 466; 3.12, С. 212 – 22; 3.13, С. 363 - 379]

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
				творів	
	2	семінар	2	Заняття 2. Загальна характеристика права інтелектуальної власності. 1. Авторське право: поняття, об'єкти та суб'єкти 2. Суміжні права: поняття, суб'єкти, об'єкти та строки чинності 3. Способи захисту авторських і суміжних прав	[1.2; 2.2, С. 229 – 250; 3.5, С. 445 – 466; 3.12, С. 212 – 22; 3.13, С. 363 - 379]
6			16	Тема 6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ	
	1	лекція	2	Заняття 1. Загальні положення цивільно-правової відповідальності 1. Поняття та функції цивільно-правової відповідальності 2. Підстава та умови цивільно-правової відповідальності 3. Форми та види цивільно-правової відповідальності 4. Обставини звільнення від цивільно-правової відповідальності	[1.2; 2.1, С. 106 - 115; 3.5, С. 466 – 480; 3.12, С. 201 – 212; 3.13, С. 379 - 395]
		самостійна робота	8	1. Особливості відповідальності при порушення особистих немайнових прав	[1.2; 2.1, С. 106 - 115; 3.5, С. 466 – 480; 3.12, С. 201 – 212; 3.13, С. 379 - 395]
		індивідуальна робота (конспект з теми)	4	Написання конспекту: 1. Інститут цивільно-правової відповідальності 2. Класифікація цивільно-правової відповідальності та її форми 3. Поняття умов цивільно-правової відповідальності	[1.2; 2.1, С. 106 - 115; 3.5, С. 466 – 480; 3.12, С. 201 – 212; 3.13, С. 379 - 395]
	2	практичне заняття	2	Заняття 2. Проблеми визначення цивільно-правової відповідальності 1. Характерні риси цивільно-правової відповідальності 2. Класифікація цивільно-правової відповідальності та її форми 3. Поняття умов цивільно-правової відповідальності 4. Випадки звільнення від цивільно-правової відповідальності	[1.2; 2.1, С. 106 - 115; 3.5, С. 466 – 480; 3.12, С. 201 – 212; 3.13, С. 379 - 395]
7			18	Тема 7. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНОГО ПРАВА	
	1	групове заняття	2	Заняття 1. Поняття і види зобов'язань у цивільному праві 1. Поняття і система зобов'язань	[1.1; 1.2; 1.37; 2.1, С. 149 - 154; 2.2., С. 283 – 305; 3.12, С. 338

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
				2. Підстави виникнення та припинення зобов'язань 3. Складові елементи зобов'язань 4. Поняття та види цивільно-правових договорів. Правочин	- 495; 3.13, С. 429 - 478]
		самостійна робота	8	1. Класифікація зобов'язань залежно від особливостей змісту, специфіки об'єкта та підстав виникнення зобов'язання 2. Договори на користь третіх осіб 3. Договір про приєднання. Публічний договір	[1.1; 1.2;1.37; 2.1, С. 149 - 154; 2.2., С. 283 – 305; 3.12, С. 338 - 495; 3.13, С. 429 - 478]
		індивідуальна робота (конспект з теми)	4	Написання конспекту: 1. Заміна сторін у цивільно-правових зобов'язаннях 2. Предмет, місце, спосіб та строк виконання зобов'язань 3. Способи забезпечення виконання зобов'язань	[1.1; 1.2;1.37; 2.1, С. 149 - 154; 2.2., С. 283 – 305; 3.12, С. 338 - 495; 3.13, С. 429 - 478]
	2	семінар	2	Заняття 2. Цивільно-правові зобов'язання 1. Поняття зобов'язального права 2. Поняття і система зобов'язань 3. Підстави виникнення та припинення зобов'язань 4. Поняття, зміст та види цивільно-правових договорів	[1.1; 1.2;1.37; 2.1, С. 149 - 154; 2.2., С. 283 – 305; 3.12, С. 338 - 495; 3.13, С. 429 - 478]
	3	практичне заняття	2	Заняття 3. Поняття і класифікація зобов'язань 1. Характеристика цивільно-правових зобов'язань 3. Підстави виникнення, зміни та припинення зобов'язань 2. Класифікація цивільно-правових договорів 3. Поняття виконання і види способів забезпечення виконання зобов'язань	[1.1; 1.2;1.37; 2.1, С. 149 - 154; 2.2., С. 283 – 305; 3.12, С. 338 - 495; 3.13, С. 429 - 478]
8			16	Тема 8. СПАДКОВЕ ПРАВО	
	1	лекція	2	Заняття 1. Загальні положення про спадкування 1. Загальні положення про спадкування 2. Здійснення права на спадкування	[1.2], [1.4], [1.6], [1.21], [1.22]; [2.3], с. 276-302; [2.5], с. 286-295; [3.7], [3.9],[3.13]
		самостійна робота	8	1. Новели правового регулювання спадкування 2. Державна реєстрація прав на спадщину 3. Поняття та види заповітів	[1.22]; [2.3], с. 276-302; [2.5], с. 286-295; [3.7], [3.9],[3.13]
		індивідуальна робота (конспект з теми)	4	Написання конспекту: 1. Оформлення прав на спадщину 2. Характеристика спадкового договору	[1.22]; [2.3], с. 276-302; [2.5], с. 286-295; [3.7], [3.9],[3.13]

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
	2	семінар	2	Заняття 2. Поняття спадкового права 1. Поняття, суб'єкти та об'єкти спадкових відносин 2. Поняття, форма, зміна, виконання та скасування заповіту 3. Спадкування за законом. Черги спадкоємців за законом 4. Здійснення права на спадкування 5. Спадковий договір	[1.2], [1.4], [1.6], [1.21], [1.22]; [2.3], с. 276-302; [2.5], с. 286-295; [3.7], [3.9],[3.13]
Диференційований залік			4		
Разом за 4 семестр			120		
Разом за 2 курс			120		
Усього за дисципліну			120		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Нормативно-правові акти

- 1.1. Конституція України. – К.: Просвіта, 1996. – 80 с.
- 1.2 Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року //Офіційний текст. Мінюст України. –К.: Юрінком Інтер, 2003, -464 с.
- 1.3 Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 року // Збірник законодавства України про сім'ю. -Юрінком Інтер.- 2002.
- 1.4 Господарський кодекс України від 16.01.2003 // Голос України. – 2003. - № 49-50.
- 1.5 Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року.
- 1.6 Повітряний кодекс України // ВВР. 1993. №25. ст.274.
- 1.7 Кодекс торгового мореплавства України // ВВР. 1995. №47-52. Ст.349
- 1.8 Закон України від 23 грудня 1993 року «Про авторське право і суміжні права» // ВВР. – 1994. - № 13. – Ст.64.
- 1.9 Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» від 15.05.2003р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. - № 31. - Ст. 263.
- 1.10 Закон України від 21 вересня 1999 року «Про господарську діяльність у Збройних Силах України» // Урядовий кур'єр. – 1999. – 17 листопада (№215).
- 1.11 Закон України від 15 грудня 1993 року «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» // ВВР. – 1994. - № 7. – Ст.32.
- 1.12 Закон України від 15 грудня 1993 року «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» // ВВР. – 1994. - № 7. – Ст 36.
- 1.13 Закон України від 21 вересня 1999 року «Про правовий режим майна у Збройних Силах України» // Урядовий кур'єр. – 1999. – 3 листопада (№207).
- 1.14 Закон України від 19 червня 1992 року «Про приватизацію державного житлового фонду» (із змінами та доповненнями) // ВВР. – 1992. - № 36. – Ст.524.
- 1.15 Закон України від 19 червня 1992 року «Про приватизацію майна державних підприємств» // ВВР. – 1992. - № 24. – Ст.348.
- 1.16 Закон України від 6 березня 1992 року «Про приватизацію невеликих державних підприємств» (малу приватизацію) // ВВР. – 1996. - № 34. – Ст.160.
- 1.17 Закон України від 15 вересня 1999 року «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» // Урядовий кур'єр. – 1999. – 6 жовтня.
- 1.18 Закон України від 23 квітня 1991 року «Про свободу совісті та релігійні організації»// ВВР. – 1991. - № 25. – Ст.283.
- 1.19 Закон України від 7 березня 1996 року «Про страхування» // ВВР. – 1996. - № 18. – Ст.78.
- 1.20 Закон України "Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» від 01.07.2004р. // Офіційний Вісник України від 13.08.2004р., № 30.
- 1.21 Закон України від 10 листопада 1994 року «Про транспорт» // Закони України. Том 7. – К., 1997. – С.393-405.
- 1.22 Закон України від 15 травня 1996 року «Про трубопровідний транспорт» // Закони України. Том 10. – К., 1997. – С.262-270.
- 1.23 Закон України від 30 січня 1992 року «Про форми власності на землю» // ВВР. – 1992. - № 18. – Ст.25
- 1.24 Закон України від 23 лютого 2006 року «Про цінні папери та фондовий ринок» // ВВР. – 2006. № 31, ст. 268.
- 1.25 Закон України від 3 грудня 1990 року «Про ціни і ціноутворення»// ВВР, 1990. - № 52. – Ст. 650.
- 1.26 Закон України від 12 травня 1991 року «Про захист прав споживачів»// ВВР, 1991. - № 30. – Ст. 379.
- 1.27 Закон України від 22 грудня 1995 року «Про публічні закупівлі» // ВВР, 2016. - № 9. – Ст. 89.
- 1.28 Закон України від 23 грудня 1997 року «Про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини»// ВВР, 1998. - № 19. - Ст. 98.

- 1.29 Закон України від 16 вересня 1997 року «Про благодійництво та благодійні організації» // Голос України, 1997. - 15 жовтня.
- 1.30 Закон України від 14 січня 2000 року «Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції» // Орієнтир. – 2000. - № 39.
- 1.31 Закон України від 3 березня 1999 року «Про державне оборонне замовлення» // Голос України, 1999. - 3 квітня.
- 1.32 Закон України від 16 вересня 1997 року «Про благодійництво та благодійні організації» // Голос України, 1997. - 15 жовтня.
- 1.33 Закон України від 16 грудня 1997 року «Про фінансовий лізинг» // ВВР, 1998. - №16. - Ст.68.
- 1.34 Закон України від 20 травня 1999 року «Про внесення змін до Закону України «Про оренду державного та комунального майна» // Голос України, 1999. - 19 червня.
- 1.35 Закон України від 6 жовтня 1998 року «Про оренду землі» // Орієнтир. – 1998. - № 43.
- 1.36 Закон України від 3 липня 1992 року «Про плату за землю» // Бібліотека ЗіБ. – 2000. – 1-12 травня. - № 18-19.
- 1.37 Закон України від 22 квітня 1993 року «Про аудиторську діяльність» // ВВР, 1993. - №23. - Ст.243.
- 1.38 Декрет Кабінету Міністрів України «Про довірчі товариства» // ВВР. – 1993. - № 19. – Ст. 207.
- 1.39 Постанова Верховної Ради України від 17 червня 1992 року «Про право власності на окремі види майна» (із змінами та доповненнями) // ВВР. – 1992. - № 35. – Ст.517.
- 1.40 Указ Президента України «Про закупівлю товарів, робіт і послуг для державних потреб» // Урядовий кур'єр. – 1999. – 17 червня.
- 1.41 Указ Президента України «Про кредитні спілки» // Урядовий кур'єр. – 1999. – 8 липня.
- 1.42 Постанова Кабінету Міністрів України від 19 березня 1994 року «Про реалізацію окремих положень Закону України «Про захист прав споживачів» // Урядовий кур'єр, 1994. - 14 квітня.
- 1.43 Порядок заняття торговельною діяльністю і правила торговельного обслуговування населення // Затв. Постановою Кабінету міністрів України від 8 лютого 1995 року.
- 1.44 Положение о поставках продукции производственно-технического назначения, утвержденное постановлением Совета Министров СССР от 25 июля 1988 года // Сборник постановлений СССР.- 1988. - №24-25. – Ст.70.
- 1.45 Положение о поставках товаров народного потребления, утвержденное постановлением Совета Министров СССР от 25 июля 1988 года // Сборник постановлений СССР.- 1988. - №24-25. – Ст.70.
- 1.46 Положение о простом и переводном векселе от 7 августа 1937 года. – К., 1994.
- 1.47 Положення про державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності // Урядовий кур'єр. – 1998. – 2 червня.
- 1.48 Положення про порядок передачі права на завершення припинених будівництвом об'єктів житла. Затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 31 січня 2000 року // Урядовий кур'єр. - 2000. - 16 березня.
- 1.49 Порядок проведення досудової санації державних підприємств. Затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 17 березня 2000 року // Урядовий кур'єр. - 2000. - 17 травня.
- 1.50 Правила торгівлі у розстрочку, затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 1 липня 1998 року // Урядовий кур'єр. – 1998. – 9 липня.
- 1.51 Про порядок і умови проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів. Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28 червня 1996 року // Право України. – 1997. - №1.
- 1.52 Про умови державного обов'язкового особистого страхування військовозобов'язаних, призваних на збори, і порядок виплат їм та членам їх сімей страхових сум. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України №488 від 19 серпня 1992 року // Зібрання постанов уряду України. – 1992. - №10. – Ст.242.

- 1.53 Інструкція про міжбанківські розрахунки в Україні. Затверджена Постановою Правління Національного банку України // Закон і бізнес. - 2000. - 4 березня.
- 1.54 Інструкція про порядок прийому продукції виробничо-технічного призначення та товарів народного споживання по якості (кількості), затверджена Державним арбітражем СРСР від 25 квітня 1966 року.
- 1.55 Положення про кредитування, затверджене постановою Правління Національного банку України від 28 вересня 1995 року.
- 1.56 Правила продажу товарів на замовлення та вдома у покупців, затверджені наказом міністра зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 29 березня 1999 року // Урядовий кур'єр. – 1999. – 27 травня.
- 1.57 Статут автомобільного транспорту України, затверджений постановою Ради Міністрів УРСР №401 від 27 червня 1969 року (останні зміни та доповнення від 2 липня 1981 року).
- 1.58 Статут залізниць України, затверджений постановою Кабінету Міністрів України № 457 від 6 квітня 1998 року.
- 1.59 Постанова Пленуму Верховного Суду України № 7 від 28 вересня 1990 року «Про застосування судами законодавства, що регулює захист честі, гідності і ділової репутації громадян та організацій» // Постанови Пленуму Верховного Суду України в кримінальних та цивільних справах. – К.: Юрінком, 1995.
- 1.60 Постанова Пленуму Верховного Суду України від 27 березня 1992 року №6 «Про практику розгляду судами цивільних справ за позовами про відшкодування шкоди» // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 1993. - №3. – С.53-67.
- 1.61 Постанова Пленуму Верховного Суду України від 28 квітня 1978 року «Про судову практику в справах про визнання угод недійсними» // Постанови Пленуму Верховного Суду України в кримінальних та цивільних справах. – К.: Юрінком, 1995.
- 1.62 Постанова Пленуму Верховного Суду України від 31 березня 1995 року №4 «Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди» // Збірник Постанов Пленуму Верховного Суду України (1963-1997): станом на 8 лютого 1998 року. – Сімферополь, 1998. – С. 508-515.
- 1.63 Постанова Пленуму Верховного Суду України від 12 квітня 1996 року «Про практику розгляду цивільних справ за позовами про захист прав споживачів»// Постанови Пленуму Верховного Суду України в кримінальних та цивільних справах. – К.: Юрінком, 1995.
- Роз'яснення Президії вищого арбітражного суду України про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних з судовим захистом права державної власності // Збірник рішень та арбітражної практики Вищого арбітражного суду України. - 1996. - №1. - С.158-164.

2. Базова

- 2.1 Цивільне право України. Загальна частина / За ред. О.В.Дзери. – К.: Юрінком, Інтер 2017. – 1176с.
- 2.2 Цивільне право України. Особлива частина / За ред. О.В.Дзери. – К.: Юрінком, Інтер 2018. – 976 с.
- 2.3 Цивільне право України: Підручник: Книга друга / За ред. О.В.Дзери, Н.С.Кузнєцової. – 2-е вид., допов. і перероб. - К.: Юрінком Інтер, 2009. – 640 с.
- 2.4 Цивільне право України: Навчальний посібник / За ред. Р. О. Стефанчука – К. Наукова думка, Прецедент, 2004 – 448 с.
- 2.5 Цивільне право України: Підручник : / Є. О. Харитонов, Н.О. Саніахметова. – К.: Істина, 2011.- 776 с.
- 2.6 Сімейне право України: підручник / Т.В. Боднар, В.С. Гопанчук, О.В. Дзера [та ін.]; за заг. ред. Т.В. Боднар та О.В. Дзери. – К.: Юрінком Інтер, 2016. – 520 с.

3. Допоміжна

- 3.1 Алмаші М. Відповідальність за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки // Право України. – 2000. - № 12. – С.66-69.
- 3.2 Барабаш А. Лізинг: поняття та особливості законодавчого визначення кола його суб'єктів // Право України. – 2001. - № 2. – С.76-80.

- 3.3 Безсмертна Н. Межі здійснення права приватної власності в Україні // Право України. – 2002. - № 6. – С.53-57.
- 3.4 Безклубий І. Операції банку та класифікація цивільних правочинів у банківській діяльності // Право України. – 2002.- № 6. – С.57-62.
- 3.5 Завальня Ж. Авторський договір та його види: окремі питання // Право України. – 2000. - № 8. – С.117-120.
- 3.6 Законодавство України про захист прав споживачів. К.: Юрінком Інтер, 1999.
- 3.7 Луць В.В. Контракти у підприємницькій діяльності. К.: Юрінком Інтер, 1999. – С.82-91.
- 3.8 Панченко М.І. Цивільне право України: навч. посіб. – К. : Знання, 2005, - 583 с.
- 3.9 Практика судів України в цивільних справах // Бюлетень законодавства і судової практики України. – 1995. - № 2.
- 3.10 Решетник Л. Екологічне страхування як одна з форм відшкодування шкоди, заподіяної порушенням права громадян на безпечне для їх життя та здоров'я довкілля // Право України. – 2002. - № 6. – С.78-82.
- 3.11 Русу С. Підстави звільнення від відповідальності за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки // Право України. – 2002. - № 4. – С.128-131.
- 3.12 Страхове право України. За ред. Біленчука П.Д. К. 1999.
- 3.13 Терещенко Н. Поняття джерела підвищеної небезпеки // Право України. – 2000. - № 11. – С.115-118.
- 3.14 Кісель В. Військові частини як квазісуб'єкти цивільного права // Право України. – 2007. - № 2. – с. 125 – 127.

4. Інформаційні ресурси в інтернет (інтранет)

- 4.1 База нормативно-правових актів України [Електронний ресурс] : Сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/>.
4. 2 Законодавство України / Правова серія “Інфодиск”. – К.: CD-вид-во “Інфодиск”, 2011. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM): кольор. – Системні вимоги: Pentium-233; 32 mb RAM; CD-ROM Windows 95/OSR/98/NT SP6/2000/XP.
- 4.3 Електронні підручники [Електронний ресурс]: http://pidruchniki.ws/00000000/pravo/pravoznavstvo_-_oliynik_ayu.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-_12.01.-.pdf.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Загальну оцінку за аудиторну, самостійну (індивідуальну) роботу необхідно вираховувати як середньоарифметичну з поточних оцінок, шляхом ділення суми оцінок (5,4,3,2), на кількість оцінок отриманих протягом модуля (семестру, періоду вивчення дисципліни), яка визначена робочою програмою навчальної дисципліни. Для розрахунку, кількість поточних оцінок повинна бути не менше чотирьох, для заочної форми навчання – не менше двох.

Середньоарифметична оцінка з поточних оцінок складається з оцінок за аудиторну, індивідуальну роботу та проставляється окремою графою в журналі обліку навчальних занять з округленням до 0,01 після останнього заняття з дисципліни, семестру.

До оцінок за аудиторну роботу відносяться оцінки за заняття, під час яких здійснювалось обов'язкове оцінювання та оцінки, одержані на інших заняттях. За матеріалами пропущених занять, під час яких здійснювалось обов'язкове оцінювання, курсант (слухач, студент) зобов'язаний відвідувати до модульного контролю. За кожне пропущене заняття або відсутність оцінки на занятті, під час якого здійснювалось обов'язкове оцінювання, при обчисленні середньоарифметичної оцінки з поточних оцінок рахується «0» балів.

Індивідуальні завдання оцінюються «зараховано» чи «не зараховано». Виконання звітів про самостійне вивчення визначеного робочою програмою навчальної дисципліни матеріалу оцінюється «зараховано» чи «не зараховано». Робота зараховується, якщо в звіті є основні поняття та положення, структура відповідає змісту матеріалу, сформовано висновки

Сумарна кількість балів за дисципліну є сумою від середньоарифметичної поточної оцінки, помноженої на ваговий коефіцієнт 0,8, та оцінки за семестровий контроль, помноженої на 0,2. У відповідності до набраної сумарної кількості балів, оцінка за дисципліну визначається за національною шкалою, шкалою ЄКТС і 100-бальною шкалою за допомогою «Таблиці відповідності шкал оцінювання» (таблиця 1) та «Шкали переведення національної системи і системи ЄКТС в 100-бальну систему», наведеної в додатку 2 «Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького».

Курсант (слухач, студент) допускається до семестрового контролю (семестрового екзамену, диференційованого заліку, заліку), якщо він склав всі модулі, виконав всі види завдань, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Курсант (слухач, студент), який не склав хоча б одного модуля, курсової роботи (проекту), отримав середньоарифметичну оцінку з поточних оцінок за аудиторну роботу менше 2,0, не відвідував за контрольні, лабораторні роботи, індивідуальну роботу, не допускається до семестрового контролю. У разі коли курсант (слухач, студент) не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності екзаменатор проставляє – «не допущений», а в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 35 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС (таблиця).

Курсант (слухач, студент), який отримав середньоарифметичну оцінку з поточних оцінок за аудиторну роботу менше 2,0, не відвідував за контрольні, лабораторні роботи та визначений робочою програмою навчальної дисципліни вид індивідуальної роботи до модульного контролю не допускається. Він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і йому виставляється оцінка за модуль «незадовільно» за національною шкалою, 35 балів за 100 бальною шкалою і FX за шкалою ЄКТС.

Курсант (слухач, студент) допускається до семестрового контролю (семестрового екзамену, диференційованого заліку, заліку), якщо він склав всі модулі, виконав всі види завдань, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Курсанта можна звільнити від складання семестрового контролю, при цьому звільнення здійснюється на підставі вимог «Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького».

При розрахунку середньоарифметичної оцінки з поточних оцінок за кожне пропущене заняття, під час якого здійснювалось обов'язкове оцінювання, виставляється «0» балів. Якщо курсант (слухач, студент) за відповіді на семестровому контролі отримує оцінку «незадовільно», засвоєння дисципліни йому не зараховується і у відомості обліку успішності виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС (додаток 1).

Курсант (слухач, студент), що одержав одну або дві незадовільні оцінки за результатами семестрового контролю, без поважних причин не з'явився на семестровий екзамен (диференційований залік, залік) допускається до ліквідації академічної заборгованості після завершення екзаменаційної сесії. Не пізніше наступного дня, після завершення екзаменаційної сесії, начальник навчального відділу відпрацьовує графік ліквідації академічної заборгованості і представляє на затвердження заступнику ректора академії (проректору) з навчальної роботи. При відпрацюванні графіку ліквідації академічної заборгованості для підготовки до складання диференційованого заліку, заліку курсанту (слухачу, студенту) виділяється один день на підготовку і один день на здачу, до складання семестрового екзамену виділяється три дні на підготовку і один день на здачу. Повторне складання одного й того ж семестрового екзамену (диференційованого заліку, заліку) допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: перший раз викладачу за рішенням начальника кафедри; другий раз – комісії, яка створюється рішенням заступника ректора академії (проректором) з навчальної роботи.

У разі отримання курсантом (слухачем, студентом) незадовільної оцінки під час другого повторного складання семестрового екзамену (диференційованого заліку, заліку) комісії або отримання більше двох незадовільних оцінок під час екзаменаційної сесії, питання про їх подальше навчання розглядається на засіданні Вченої ради факультету та академії.

Семестровий контроль оцінюється за національною шкалою, 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до «Шкали переведення національної системи і системи ЄКТС в 100-бальну систему» наведеної в «Таблиці відповідності шкал оцінювання»

Таблиця відповідності шкал оцінювання

Сума кількості балів	Бал за 100-бальною шкалою	Національна шкала	Оцінка ЄКТС
5,00-4,51	100-90	5	A
4,50-4,01	89-82	4	B
4,00-3,51	81-75	4	C
3,50-3,01	74-67	3	D
3,00-2,6	66-60	3	E
2,59-2,00	59-35	2	FX
1,99-0,00	34-1	2	F

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А

Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Традиційні методи навчання	
МН.1.1.	Усне викладення навчального матеріалу (розповідь, пояснення, лекція)
МН.1.2.	Обговорення матеріалу, що вивчається (бесіда, дискусія, брифінг, диспут)
МН.1.3.	Наочні методи (ілюстрація, демонстрація)
МН.1.4.	Практичні методи (лабораторна робота, практична робота, пробні вправи, творчі вправи, усні вправи, практичні вправи, графічні вправи, технічні вправи)
МН.1.5.	Методи самостійного та індивідуального навчання (рецептивний, репродуктивний, евристичний, дослідницький)
2. Активні методи навчання	
МН.2.1.	Ігрові (професійні ігри, професійний тренінг)
МН.2.2.	Неігрові (аналіз конкретної ситуації, круглий стіл, навчання через науково-дослідну роботу)
МН.2.3.	Неімітаційні (групова дискусія, індивідуальні практикуми, метод «ХОБО», активні види лекційних і семінарських занять)
3. Інтерактивні методи навчання	
МН.3.1.	Інтерактивні методи в малих групах
МН.3.2.	Інтерактивні методи в великих групах
МН.3.3.	Інтерактивні методи під час самостійної роботи

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
МК 1.5	Виконання нормативу
МК 1.6	Виконання вправи
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
МК 2.9	Виконання нормативу
МК 2.10	Виконання вправи
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
МК 3.4	Виконання нормативу
МК 3.5	Виконання вправи
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний
МК 4.5	Практичний